

Dosarul nr. 2ra-1656/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Buiucani (jud. N. Patrașcu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. L. Bulgac, V. Buhnaci, V. Sîrbu)

ÎNCHEIERE

16 decembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Mariana Pitic
Nicolae Craiu

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Victor Soloviov

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Victor Soloviov împotriva lui Ion Castraveț cu privire la apărarea onoarei și demnității și repararea prejudiciului moral

împotriva deciziei din 24 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Victor Soloviov și menținută hotărârea din 19 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani, prin care acțiunea a fost respinsă

constată:

La 29 iunie 2018, Victor Soloviov a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Ion Castraveț cu privire la apărarea onoarei și demnității și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii a invocat că la 19 mai 2018, printr-o scrisoare recomandată cu nr. DS2100346427AS, a primit de la Curtea de Apel Chișinău o citație, referitor la dosarul civil nr. 3a-1838/17 și două referințe la apelul motivat declarat de el împotriva hotărârii din 5 septembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru.

La referința, semnată de reprezentantul APLP nr. 50/14 Petru Dumitraș, au fost anexate 6 înscrisuri, printre care se regăsește și așa-zisa declarație privind anexele la apelul motivat din 13 decembrie 2017 depus de Victor Soloviov împotriva hotărârii din 24 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău sectorul Centru, dosarul civil nr. 02-3a-23065-17102017, adresată Curții de Apel Chișinău și Consiliului de Administrare APLP nr. 50/14 de către pârâtul Ion Castraveț.

În acest înscris se conțin următoarele informații false, însoțite de învinuiri grave la adresa lui:

„Administrația ... APLP nr. 50/14 ... mi-a făcut cunoștință cu scrisorile adresate administratorului SA „Termocom” dlui Mihail Cernei din 4 octombrie 2010 cu nr. 22-50/14 și din 5 octombrie 2010 cu nr. 23-50/14. Vă comunic cu certitudine, că asemenea scrisori eu n-am scris, n-am semnat și nu am trimis. Acestea sunt falsurile cet. Soloviov V., cu care s-a ocupat, se ocupă și, dacă nu va fi oprit, se va ocupa toată viața. Datele din scrisorile menționate nu-mi sunt cunoscute. Cet. Soloviov V. a deținut și deține stampila Asociației și așa cum a fabricat, bănuiesc, că continuă până în prezent fabricarea oricăror scrisori”;

„În ceea ce privește deconectarea de la rețeaua energiei termice nu-s la curent, deoarece cet. Soloviov V. la nimeni nu permitea și nu permite nici până în prezent să intre în apartamentul său. Însă, în toamna a.2010 el îmi spunea că are intenția de a se deconecta de la rețeaua energiei termice, dar nu va suda coloanele în apartament, pentru ca pe urmă să se poată conecta din nou. În scrisoarea nr. 22-50/14 din 4 octombrie 2010 cet. Soloviov V. minte că este „deconectat din a.2000”, deoarece, cum am spus deja, el în toamna a.2010 îmi spunea că abia are intenția să se deconecteze de la rețeaua termică”;

„Acum permanent, când vine sezonul de încălzire și când se termină, se aude clar zângănitul țevilor de la rețeaua termică. Administrația Asociației confirmă că a intrat în toate apartamentele de la etajele de sub apartamentul nr. X și s-a clarificat că nimeni nu repară rețelele termice”;

„Deci e clar, că rămâne ap. nr. X a cet. Soloviov V., unde bănuim că se scot și se instalează radiatoarele pentru energia termică. Cel mai bine și mai clar se aude la etajul vecin VIII în ap. X al dl Terzi Dumitru”;

„Încă odată confirm faptul că asemenea scrisori anexate de cet. Soloviov V. la apelul motivat din 13 decembrie 2017 n-am semnat și ele nu conțin adevărul”;

„Dar, în genere, cet. Soloviov V., trebuie să răspundă conform legislației în vigoare, unde și pentru ce a cheltuit banii Asociației în anii 2009 - 2013, care conform datelor bancare ajung la circa 266 mii lei”.

A subliniat reclamantul că informațiile false și calomnioase în privința lui, pe care le-a răspândit cu bună știință în spațiul public pârâțul Ion Castraveț, nu corespund realității.

A considerat că așa-zisa declarație, în care se conțin informațiile sus-numite, reprezintă nu altceva, decât o probă falsă, fabricată la solicitarea și în comun cu așa-zisul președinte-administrator APLP nr. 50/14 Petru Dumitraș cu un scop bine determinat, în primul rând, pentru a induce în eroare instanțele judecătorești, iar în al doilea rând, pentru a-l discredita în fața societății, membrilor APLP nr. 50/14, vecinilor, de a-i defăima onoarea și demnitatea.

La fel, a comunicat că pentru a soluționa litigiul pe cale extrajudiciară, a expediat pârâțului, prin scrisorile recomandate din 27 mai 2018 și din 31 mai 2018, două cereri prealabile identice, prin care a solicitat să dezmință informațiile calomnioase printr-o declarație în scris, autentificată notarial, sau, după caz, de către administrația APLP nr. 50/14. Concomitent a cerut și repararea prejudiciului moral cauzat în mărime de 20 000 de lei.

La 16 iunie 2018, a primit prin poștă un răspuns de la Ion Castraveț, potrivit căruia ultimul a respins cererea prealabilă.

Totodată, a menționat că pârâtul încearcă să-1 intimideze, amenințându-1 că va înainta o cerere de chemare în judecată reconvențională și va cere despășubiri morale și materiale în mărime de 200 000 de lei.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 32 din Constituția RM, art. 7 din Legea cu privire la libertatea de exprimare, art. 16. 1398, 1422 Cod civil.

A solicitat admiterea acțiunii, obligarea pârâtului Ion Castraveț de a dezminți informațiile răspândite, menționate în cererea prealabilă din 27 mai 2018 și prezenta cerere de chemare în judecată printr-o declarație în scris, autentificată notarial sau de către administrația APLP nr. 50/14, repararea prejudiciului moral cauzat în mărime de 20 000 de lei și încasarea din contul pârâtului în beneficiul lui a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 19 decembrie 2019 a Judecătorei Chișinău sediul Buiucani, a fost respinsă acțiunea ca neîntemeiată.

Prin decizia din 24 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Victor Soloviov și menținută hotărârea primei instanțe.

Întru consolidarea soluției adoptate, instanțele de judecată ierarhic inferioare au reținut că prin înaintarea declarației din 24 aprilie 2018 în adresa Curții de Apel Chișinău, cu referire la anexele la apelul lui Victor Soloviov, inclusiv de către Ion Castraveț a fost realizat dreptul la apărare al ultimului în cadrul unui proces judiciar.

Așadar, instanțele de judecată ierarhic inferioare au considerat că informațiile conținute în aceste petiții nu pot fi considerate ca defăimătoare, chiar dacă nu corespund adevărului, în aceste cazuri fiind realizat un drept constituțional al cetățenilor, astfel că acest mijloc de apărare nu se consideră ca răspândire a informației care nu corespunde realității, ca urmare nu lezează onoarea, demnitatea și reputația profesională a persoanei și nu servește temei de compensare a prejudiciului moral.

La 1 octombrie 2020, Victor Soloviov a declarat recurs împotriva deciziei din 24 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia recurată, considerând-o nefondată, ilegală și pasibilă casării, deoarece la judecarea pricinii instanța de apel nu a aplicat legea, care trebuia să fie aplicată (art. 7 alin. (1)-(5) din Legea nr. 64 din 23 aprilie 2010 cu privire la libertatea de exprimare), a aplicat o lege, care nu trebuia să fie aplicată (art. 8 lit. c) din Legea menționată și art. 16 Cod civil), a interpretat în mod eronat legea (art. 7 din Legea menționată), ceea ce, în consecință, a dus la soluționarea greșită a cauzei și încălcarea dreptului lui la un proces de judecată echitabil.

Instanța de apel a conchis eronat precum că Ion Castraveț a fost parte în cauza civilă nr. 3a-1838/17, în cadrul căreia a fost examinat apelul lui împotriva hotărârii din 5 septembrie 2017 a Judecătorei Chișinău sediul Centru și prin înaintarea declarației din 24 aprilie 2018 în adresa Curții de Apel Chișinău, cu referire la

anexele la apel, de către Ion Castraveț a fost realizat dreptul la apărare al ultimului în cadrul unui proces judiciar

În realitate, însă, Ion Castraveț nu a participat la judecarea cauzei civile nr. 02-3a-23065-17102017, la care a făcut referire instanța de apel, nici în calitate de reclamant, nici în calitate de pârât, nici în calitate de intervenient, nici în calitate de martor.

A mai notat că instanța de apel nu a observat (sau a ignorat) că declarația lui Ion Castraveț a fost adresată nu numai Curții de Apel Chișinău, dar și Consiliului de Administrare al Asociației APLP nr. 50/14.

A accentuat că Ion Castraveț nu a fost parte în procesul civil nr. 3a-1838 (02-3a-23065-17102017) și a răspândit calomniile prin declarația sa din 24 aprilie 2018 nu numai la Curtea de Apel Chișinău, dar și printre cei circa 400 de locatari, membri ai Asociației de locatari APLP nr. 50/14 și 9 membri ai Consiliului de administrare al acesteia.

APLP nr. 50/14 coop nicidecum nu poate fi considerată autoritate publică, fiind, conform statutului, o cooperativă de consum privată, prin urmare, Ion Castraveț nu se bucură de imunitatea, prevăzută la art. 8 din Legea nr. 64 din 23 aprilie 2010 cu privire la libertatea de exprimare.

De asemenea, la materialele cauzei civile au fost anexate copiile autentificate ale certificatelor de concediu medical ale lui, care confirmă faptul că Ion Castraveț prin declarațiile sale mincinoase și defaimătoare i-a cauzat un prejudiciu grav onoarei și demnității, i-a pricinuit suferințe psihice considerabile, ceea ce în consecință a dus la înrăutățirea stării de sănătate.

A considerat că este neîntemeiată și încheierea protocolară din 24 iunie 2020 a instanței de apel, prin care a fost respinsă cererea lui din 17 iunie 2020 privind scutirea integrală și restituirea taxei de stat în suma de 1 160 de lei, deoarece la cerere au fost anexate suficiente dovezi, prin care se confirmă situația lui materială precară.

La 26 octombrie 2020, în adresa lui Ion Castraveț a fost expediată copia cererii de recurs depusă de Victor Soloviov, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f. d. 162), corespondența menționată fiind returnată de către Oficiul Poștal cu mențiunea „nereclamat” (f. d. 163).

Până la data stabilită pentru examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului, în adresa Curții Supreme de Justiție nu a parvenit referința prin care Ion Castraveț să-și expună poziția față de temeiurile recursului.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 21 iulie 2020, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire (f. d. 134), fiind recepționată de către recurent la 2 august 2020, ceea ce se atestă prin mențiunea aplicată de acesta pe plicul de recepție, copia căruia a fost anexată la cererea de recurs (f. d. 146).

Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 1 octombrie 2020 în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului declarat de Victor Soloviov, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Victor Soloviov, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC, inclusiv nici prin susținerea precum că este neîntemeiată și încheierea protocolară din 24 iunie 2020 a instanței de apel, prin care a fost respinsă cererea lui din 17 iunie 2020 privind scutirea integrală și restituirea taxei de stat în suma de 1 160 de lei.

Or, o anumită încheiere protocolară din 24 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care ar fi fost respinsă cererea lui Victor Soloviov privind scutirea de la plata taxei de stat, la materialele dosarului nu există, iar încheierea din 6 aprilie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă ca neîntemeiată cererea depusă de Victor Soloviov cu privire la scutirea de la plata taxei de stat, nu s-a dat curs apelului declarat de Victor Soloviov, fiindu-i comunicat despre necesitatea prezentării cererii de apel motivate și a dovezii de plată a taxei de stat în sumă de 450 de lei, nu a fost contestată în conformitate cu prevederile legale, cu aducerea probelor în sensul dezacordului cu aceasta.

Față de cele ce preced, se constată că argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel și nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura

admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Distinct de aceste constatări, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) CPC, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 CPC, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat de Victor Soloviov urmează a fi considerat ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Victor Soloviov.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Mariana Pitic

Nicolae Craiu